

แบบฟอร์ม
กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่
ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำนำ

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรตำบลมะขามเตี้ย ได้ดำเนินการผ่านกระบวนการจัดเวทีชุมชนระดับหมู่บ้าน ซึ่งได้ประสานและใช้ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ด้านกายภาพ ด้านชีวภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม มาวิเคราะห์ข้อมูลตามความต้องการของชุมชน การสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อประกอบในการวางแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ซึ่งได้รับความร่วมมือด้วยดี จากคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร สมัชชากองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน ที่มีส่วนร่วม ในการนำเสนอข้อมูลทั้งหมด จนเกิดเป็นแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล เพื่อเป็นแนวทางเลือกให้แก่เกษตรกรที่จะนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ของตนเอง ทั้งในด้านกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ สังคม และนำไปใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานต่อไป

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลมะขามเตี้ย
สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้านกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๘
๑.๒ อาณาเขต	๘
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๘
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๙
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๑๐
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๑๐
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	
๓.๑ ฤดูกาล	๑๔
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๑๕
๔. เส้นทางคมนาคม	
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๑๖
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	๑๗
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๑๘
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๑๙
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๒๐

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๒๑
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๒๒

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	
๑.๑ เกษตรกร	๒๓
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๒๖

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรตำบลมะขามเตี้ย	
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบลมะขามเตี้ย	
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๓๐
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๓๐
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๓๓
๑.๔ ภูมิทุนการเพาะปลูก	๓๓
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๓๔
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๓๔
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๖
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๓๖
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๓๙
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๔๑
บรรณานุกรม	๔๒

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๘
๒	แสดงสรุปเขตการปกครอง	๙
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๙
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๑๔
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๑๕
๖	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	๑๙
๗	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	๑๙
๘	แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๒๐
๙	แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	๒๐
๑๐	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๒๐
๑๑	แสดงข้อมูลด้านพืช	๒๒
๑๒	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๒๒
๑๓	แสดงข้อมูลด้านประมง	๒๒
๑๔	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๒๓
๑๕	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๒๓
๑๖	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๒๔
๑๗	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๒๔
๑๘	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๒๕
๑๙	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๒๖
๒๐	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๖
๒๑	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๒๗
๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๗
๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๒๘
๒๔	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๒๘
๒๕	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๒๘
๒๖	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๒๙
๒๗	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒๙

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๒๙
๒๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน	๓๐
๓๐	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตปาล์มน้ำมัน	๓๑
๓๑	แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๒
๓๒	แสดงต้นทุนการผลิต	๓๔
๓๓	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๓๖
๓๔	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๖
๓๕	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าปาล์มน้ำมัน ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	๓๖
๓๖	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๓๙
๓๗	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๔๑

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อตำบลมะขามเตี้ย	๘
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลมะขามเตี้ย	๙
๓	แผนที่แสดงความลาดชันตำบลมะขามเตี้ย	๑๐
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินตำบลมะขามเตี้ย	๑๓
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลมะขามเตี้ย	๒๑
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน.	๓๐
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง)	๓๑
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๒
๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	๓๔
๑๐	แสดงวิธีการตลาดตำบลมะขามเตี้ย	๓๕

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

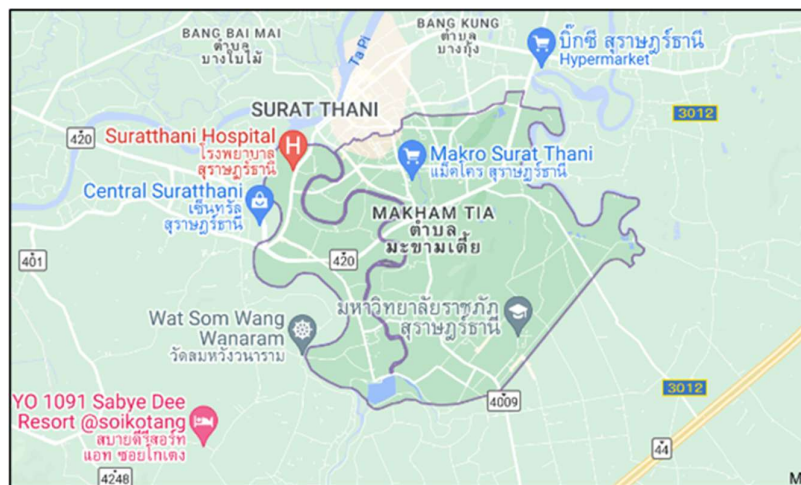
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

ตำบลมะขามเตี้ย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ระยะทางห่างจากตัวอำเภอประมาณ ๑๐ กิโลเมตร พื้นที่รวม ๒๑.๑๕ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๓, ๒๑๘.๗๕ ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

๑.๒. อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับ เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี
 ทิศใต้ ติดต่อกับ เทศบาลตำบลขุนทะเล
 ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลทุ่งกง และตำบลทุ่งรัง อำเภอกาญจนดิษฐ์
 ทิศตะวันตก ติดต่อกับ เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี และเทศบาลตำบลขุนทะเล

แผนที่แสดงขอบเขตตำบลมะขามเตี้ย

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่อตำบลมะขามเตี้ย
 (ที่มา : แผนที่ตำบลมะขามเตี้ย พ.ศ. ๒๕๖๙)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

ตำบลมะขามเตี้ย แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็นหมู่บ้าน โดยมี ๔ หมู่บ้านดังนี้

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง ตำบลมะขามเตี้ย

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์
๕	บ้านท่าเพชร	นายทิวา คณาวิทยา	กำนันตำบลมะขามเตี้ย	๐๘๓-๓๙๖๔๕๕๗
๖	บ้านบางใหญ่	นางสาวจอมขวัญ กองประดิษฐ์	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖	๐๘๙-๙๙๑๘๓๙๙

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

ตำบลมะขามเตี้ยพื้นที่ส่วนใหญ่มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงลาดชันปานกลาง โดยมีความลาดชันอยู่ในช่วงประมาณ (๐-๒๐) เปอร์เซ็นต์ ลักษณะดินเป็นดินร่วน ดินร่วนปนทราย และดินเหนียว กรมพัฒนาที่ดิน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง (Floodplain) และที่ราบสลับกับเนินเขาน้อย ข้อมูลสรุปพื้นที่ความลาดชัน ลักษณะภูมิประเทศ: ความลาดชันค่อนข้างต่ำถึงปานกลางความลาดชัน: (๐-๒๐%) ความเหมาะสมของการใช้ประโยชน์ที่ดิน: พื้นที่ส่วนใหญ่เหมาะสำหรับการทำเกษตรกรรม, พื้นที่ราบเหมาะสำหรับที่อยู่อาศัยและพาณิชยกรรม พื้นที่ดังกล่าวเหมาะสำหรับการจัดการที่ดินโดยการใช้เทคโนโลยีลดต้นทุนการผลิตและปรับปรุงบำรุงดิน

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ดินในตำบลมะขามเตี้ย มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๕ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๖ ชุดดิน : ชุดดินบางนารา (Ba)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า พบในบริเวณที่ราบตะกอนลำนํ้า พามีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลว เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียว สีเทาแก่ ดินล่างเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลอ่อน หรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงตลอดชั้นดิน บางแห่งมีศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กแมงกานีสปะปนอยู่ด้วย ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด

การใช้ประโยชน์ ใช้ทำนา ในช่วงฤดูแล้ง บริเวณที่มีแหล่งน้ำใช้ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือยาสูบ

ปัญหา ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่าน โสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล

ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือ ๐.๕-๑.๐ กิโลกรัม/หลุม เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๑๔ ชุดดินปัตตานี (Pti) ชุดดินระแงะ (Ra) และชุดดินตันไทร (Ts)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลาง และมีชั้นดินเลนที่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินเปรี้ยวจัดหรือดินกรดกำมะถันภายในความลึก ๑๕๐ ซม. จากผิวดิน ดินบนปฏิกิริยาเป็นกรดจัดมาก และดินล่างมีปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่าง การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินเป็นกรดจัดมากหรือเป็นดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลาง ดินชั้นล่างเป็นดินเลนที่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถัน เกิดการตรึงของธาตุอาหารและมีสารที่เป็นพิษต่อพืชที่ปลูก คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดรุนแรงมากของดินด้วยวัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ โดยหว่านให้ทั่วแปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยไ่ว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด โสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไ่ว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒

ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร หรือถึงชั้นดินเลนของตะกอนน้ำทะเล มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากร่องคูน้ำ หว่านวัสดุปูนบนสันร่องและร่องคูน้ำ ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปูน ๖ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เมื่อดินเกิดกรดเพิ่มขึ้น หว่านด้วยวัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก เพื่อใช้ล้างและควบคุมไม่ให้ดินกรดเพิ่มขึ้น

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๑๗ ชุดดินบุญทริก (Bt) ชุดดินสายบุรี (Bu) ชุดดินเขมราฐ (Kmr) ชุดดินโคกเคียน (Ko) และชุดดินหล่มเก่า (Lk) ชุดดินสุโขทัย (Pi) ชุดดินปากคม (Pkm) ชุดดินร้อยเอ็ด (Re) ชุดดินเรณู (Rn) ชุดดินสงขลา (Sng) ชุดดินวิสัย (Vi) หรือดินคล้ายอื่นๆ ที่มีลักษณะและสมบัติจัดอยู่ในกลุ่มชุดดินนี้

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า หรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถม ของวัสดุเนื้อหยาบ พบในบริเวณที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ ส่วนใหญ่มีนํ้าแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกมากที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเลว มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนละเอียด เนื้อดินบนเป็นพวกดินร่วนปนทรายหรือดินร่วน ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย หรือดินร่วนเหนียว ในบางพื้นที่ อาจมีเนื้อดินเป็นพวกดินทรายแป้งละเอียด ดินมีสีน้ำตาลอ่อนถึงสีเทา พบจุดประพอกสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงปะปน บางแห่งอาจพบศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในดินชั้นล่าง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง การใช้ประโยชน์ ส่วนใหญ่ใช้ทำนา บางแห่งใช้ปลูกพืชไร่หรือไม้ยืนต้น แต่มีปัญหาเรื่องการแช่ขังของน้ำในฤดูฝน

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนนํ้านาน และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการดิน : เพื่อการเพาะปลูก

ปลูกข้าว ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก หว่านวัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ไถกลบตอซัง ปล่อยไ่ว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกัน หรือโสน

อินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต มีการใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ควรมีการใช้วัสดุปน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๓๔ ชุดดินฉลอง(Chl) ชุดดินฝั่งแดง(Fd) ชุดดินควนกาหลง(Kkl) ชุดดินคลองท่อม(Km) ชุดดินคลองนกรทะเล(Knk) ชุดดินละหาน(Lh) ชุดดินนาท่าม(Ntm) ชุดดินท่าชะ(Te) หรือดินคล้ายอื่น ๆ ที่มีลักษณะและสมบัติจัดอยู่ในกลุ่มชุดดินนี้

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนละเอียดถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

สมบัติของดิน : เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถม ของวัสดุเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่ดอน ที่มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนละเอียดที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย หรือดินร่วน ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนเหนียว ดินมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง และอาจพบจุดประสีต่างๆ ในชั้นดินล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ดินชั้นบนส่วนใหญ่จะมีปฏิกริยาเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง ส่วนดินล่างจะมีปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง

การใช้ประโยชน์ ใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่น อ้อย ข้าวโพด ถั่วสับปะรด และไม้ผลบางชนิด

ปัญหา : การมีเนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ซึ่งทำให้ดินอุ้มน้ำได้น้อย พืชอาจขาดแคลนน้ำได้ในช่วงฝนทิ้งเป็นระยะเวลานาน ๆ สำหรับบริเวณที่มีความลาดชันสูง อาจมีปัญหาเรื่องการชะล้างพังทลายเกิดขึ้น

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว ปลูกพืชผัก หรือไม้ผล

ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม.ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำขั้นบันได คันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก

เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพราง ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่หรือปอเทือง๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๕) กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ ชุดดินพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC : slope complex)

ลักษณะเด่น : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษาสำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดชันสูง ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษาสำหรับการเกษตร

สมบัติของดิน : กลุ่มดินนี้ประกอบด้วยพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันมากกว่าร้อยละ ๓๕ ลักษณะและสมบัติของดินที่พบไม่แน่นอน มีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษหิน ก้อนหินหรือพื้นโผล่กระจายอยู่ทั่วไป ส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่าง ๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังหรือป่าดงดิบชื้น หลายแห่งมีการทำไร่เลื่อนลอยโดยปราศจากมาตรการในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดินจนบางแห่งเหลือแต่หินโผล่

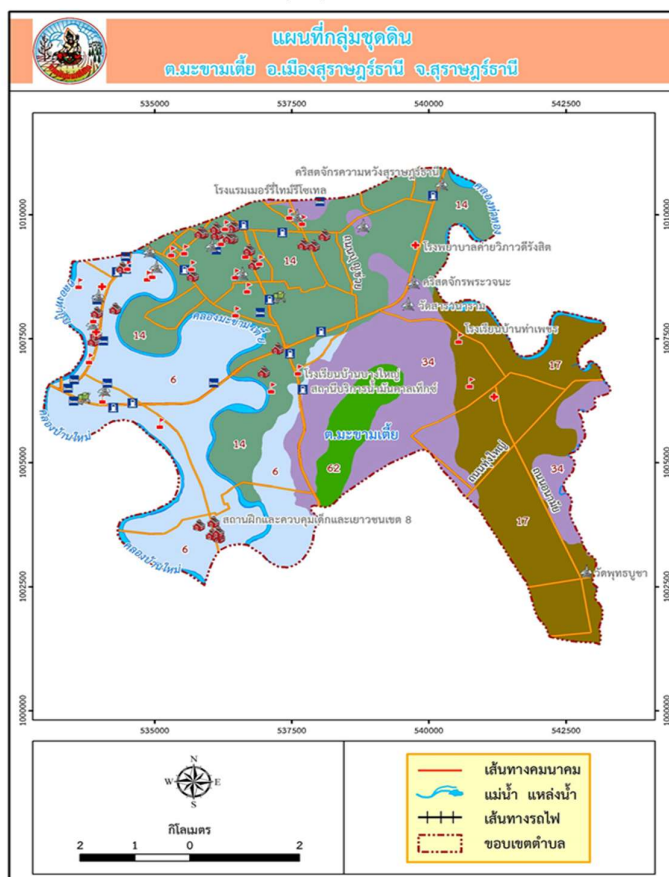
การใช้ประโยชน์ : กลุ่มดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติเพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร

ปัญหา : มีความลาดชันสูงมาก ในพื้นที่ทำการเกษตรจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินอย่างรุนแรงขาดแคลนน้ำและบางพื้นที่อาจพบชั้นหินพื้นหรือเศษหินกระจายอยู่บริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว ปลูกพืชผัก ปลูกพืชไร่ หรือไม้ผล

แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินตำบลมะขามเตี้ย

ภาพที่ ๓ ข้อมูลกลุ่มชุดดินมะขามเตี้ย
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน ,พ.ศ. ๒๕๖๘)

กราฟแสดงกลุ่มชุดดินต่ำบละขามเตี้ย

ภาพที่ ๔ แสดงกลุ่มชุดดินของต่ำบละขามเตี้ย
(ที่มา : กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓. ลักษณะภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

พื้นที่ต่ำบละขามเตี้ย ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งเกิดบริเวณทะเลอันดามัน บ้างเป็นครั้งคราว เนื่องจากมีแนวเทือกเขาตะนาวศรีเทือกเขาภูเก็ต และเทือกเขาถนนศรีธรรมราช แลบบริเวณ จังหวัดระนอง จังหวัดชุมพร จังหวัดพังงาจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นแนวช่วยลดอิทธิพลของ ลมมรสุมดังกล่าว ซึ่งจะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเป็นส่วนใหญ่ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ปกติจะมีแหล่งกำเนิดบริเวณทะเลจีนใต้และอ่าวไทย ทำให้ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่าน อ่าวไทย และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย จึงมีช่วงฤดูฝนยาวนานระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง เดือนมกราคม โดยจะมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๓ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๔ องศาเซลเซียส มี ปริมาณน้ำฝน ๑๖๙.๒๙ มิลลิเมตรต่อปี

๓.๒ ฤดูกาล

เนื่องจากต่ำบละขามเตี้ย ตั้งอยู่ในภาคใต้และติดกับทะเล ลักษณะอากาศในแต่ละฤดูกาลจึงไม่ แตกต่างกันมากนัก อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศโดยทั่วไปของประเทศไทยแล้ว สามารถ แบ่งออกเป็น ๓ ฤดูกาลดังนี้

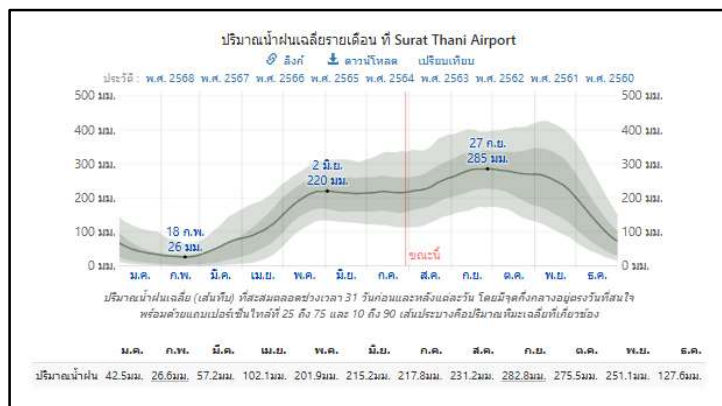
- ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนฤดูระยะนี้ เป็นช่วงว่างของลมมรสุมหลังจากสิ้นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อุณหภูมิจะเริ่มสูงขึ้น เฉพาะในเดือนมีนาคมถึง เดือนพฤษภาคม อย่างไรก็ตามอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานีอยู่ใกล้ทะเลจึงไม่ร้อนมากนัก เพราะได้รับกระแสลมและไอน้ำ ทำให้อากาศคลายความร้อนลงไปมาก

- ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตก เเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทยและยังมีร่องความกดอากาศต่ำ พาดผ่านภาคใต้เป็นระยะ ๆ ต่อจากนั้นจนถึงเดือน พฤศจิกายนซึ่งเป็นระยะแรกที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้จะยังคงมีฝนชุกต่อเนื่อง จนถึงเดือนธันวาคมฝนจึงเริ่มลดลง

- ฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้อุณหภูมิลดลงทั่วไปและมีอากาศหนาวเย็นเป็นครั้งคราว โดยอุณหภูมิจะลดลงต่ำสุดในเดือนธันวาคมและมกราคม แต่เนื่องจากอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานีอยู่ด้านชายฝั่งตะวันออกของภาคใต้อุณหภูมิจึงลดลงเพียงเล็กน้อยและจะมีฝนตกทั่วไป

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๑๖๙.๒๙ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนพฤศจิกายน ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ โดยมีปริมาณ ๒๖.๖๐ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือนกันยายน โดยมีปริมาณ ๒๘๒.๘๐ มิลลิเมตร (ภาพที่ ๕)

ภาพที่ ๕ แสดงประมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๙ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๘
(ที่มา : สถานีตรวจวัดสภาพอากาศที่ Surat Thani Airport ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

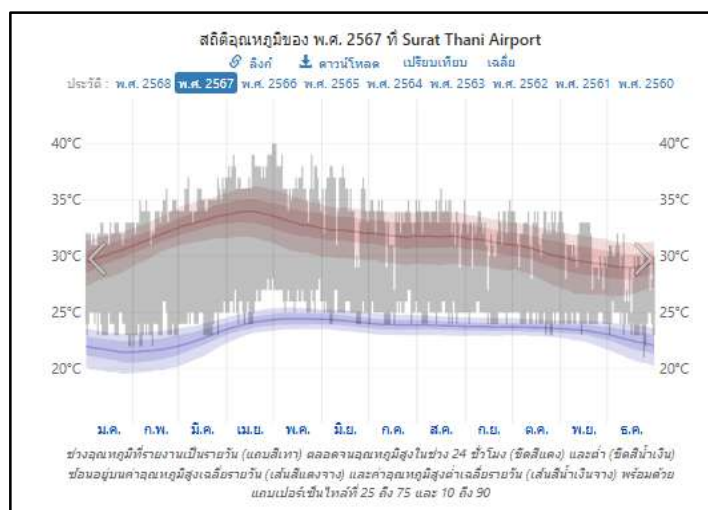
ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝน(มม.)
๑	มกราคม	๔๒.๕๐
๒	กุมภาพันธ์	๒๖.๖๐
๓	มีนาคม	๕๗.๒๐
๔	เมษายน	๑๐๒.๑๐
๕	พฤษภาคม	๒๐๑.๙๐
๖	มิถุนายน	๒๑๕.๒๐
๗	กรกฎาคม	๒๑๗.๘๐
๘	สิงหาคม	๒๓๑.๒๐
๙	กันยายน	๒๘๒.๘๐
๑๐	ตุลาคม	๒๗๕.๕๐
๑๑	พฤศจิกายน	๒๕๑.๑๐
๑๒	ธันวาคม	๑๒๗.๖๐
	รวม	๒๐๓๑.๕๐
	เฉลี่ย/ปี	๑๖๙.๒๙

(ที่มา : สถานีตรวจวัดสภาพอากาศที่ Surat Thani Airport ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

ตำบลมะขามเตี้ย ในอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ฤดูร้อนมีลักษณะ สั้น ร้อน และมีดครึ้ม ฤดูหนาวมีลักษณะ สั้น อุ่น และมีเมฆเป็นส่วนมาก และ ร้อนและไม่มีลมและมีหยาดน้ำฟ้าตกมาก ตลอดปี ในระยะเวลาหนึ่งปี โดยทั่วไป อุณหภูมิจะเปลี่ยนแปลงในช่วงตั้งแต่ ๒๓ องศาเซลเซียส ถึง ๓๔ องศาเซลเซียส และน้อยมากที่จะอยู่ต่ำกว่า ๒๐ องศาเซลเซียส หรือสูงกว่า ๓๖ องศาเซลเซียส คะแนนชายหาด/สระว่ายน้ำน้ำแสดงว่าเวลาที่ดียที่สุดของปีที่น่าไปเที่ยว สุราษฎร์ธานี เพื่อเพลิดเพลินกับกิจกรรมในช่วงอากาศร้อนคือ ตั้งแต่ช่วงกลาง ธันวาคม ถึงกลางเดือนมีนาคม

ฤดูกาลที่ร้อนมีระยะเวลา ๒.๔ เดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๕ มีนาคม ถึงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยรายวันสูงกว่า ๓๓°C เดือนที่มีอากาศร้อนที่สุดของปีใน สุราษฎร์ธานี คือ เมษายน โดยมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๓๔°C และต่ำสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๒๔°C ฤดูกาลที่เย็นมีระยะเวลา ๒.๓ เดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๒ พฤศจิกายน ถึงวันที่ ๑๒ มกราคม และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยรายวันต่ำกว่า ๓๐°C เดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดของปีใน สุราษฎร์ธานี คือ ธันวาคม โดยมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๒๓°C และสูงสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๒๙°C (ตารางที่ ๔)

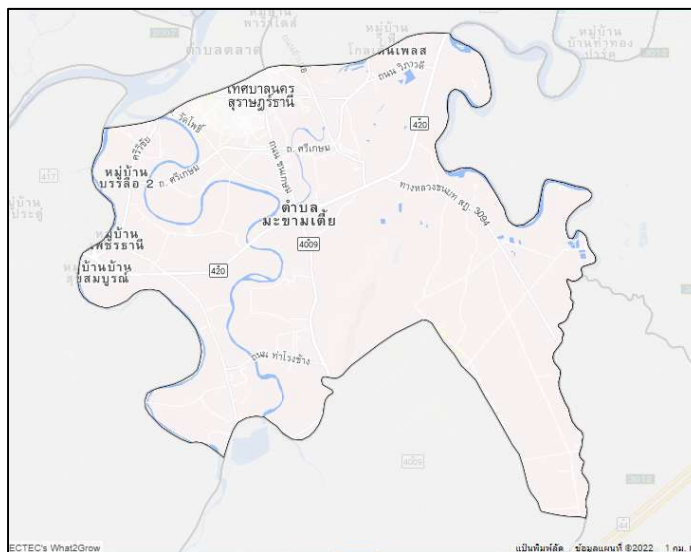
ภาพที่ ๖ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘
(ที่มา : สถานีตรวจวัดสภาพอากาศที่ Surat Thani Airport ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘)

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

ตำบลมะขามเตี้ย มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางรถยนต์ เป็นเส้นทางในเชื่อมต่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร (ภาพที่ ๗)

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมระหว่างตำบลมะขามเตี้ย

ภาพที่ ๗ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบลมะขามเตี้ย

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th , พ.ศ. ๒๕๖๘)

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ/ตำบล

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก มีถนนสายต่างๆ สำหรับให้ประชาชนใช้สัญจรไปมาภายในหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัดประกอบด้วย

๑. ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก มี ๑๖ สาย ดังนี้

๑) สายวัดสารวนาราม

๒) สายท่าเพชรป่าไม้

๓) สายซอยนายเอื้อน

๔) สายซอยถนนอม

๕) สายบ้านนางสุดจิต

๖) ซอยข้างโรงเรียนวังเพชร

๗) สายวัดนิคมธรรมาราม

๘) สายอนามัย ๑

๙) สายหน้าสำนักงาน อบต.มะขามเตี้ย

๑๐) สายหมู่บ้านอิสลาม

๑๑) สายซอยบางทะเล

๑๒) สายโยธาธิการ ๒

๑๓) สายซอยเสี้ยว

๑๔) สายซอยรุ่งนภา

๑๕) สายซอยเพชรไสว

๑๖) สายซอยบางรัก

๒. ถนนลาดยางมี ๑๕ สายดังนี้

๑) สายบ้านท่าเพชร-นิคม

หมู่ที่ ๕ ระยะทาง ๐.๕๗๕ กม.

หมู่ที่ ๕ ระยะทาง ๒.๒๓๖ กม.

หมู่ที่ ๕ ระยะทาง ๐.๒๙๐ กม.

หมู่ที่ ๕ ระยะทาง ๐.๓๒๕ กม.

หมู่ที่ ๕ ระยะทาง ๐.๔๑๗ กม.

หมู่ที่ ๕ ระยะทาง ๐.๑๔๘ กม.

หมู่ที่ ๖ ระยะทาง ๐.๐๒๘ กม.

หมู่ที่ ๗ ระยะทาง ๑.๑๓๐ กม.

หมู่ที่ ๗ ระยะทาง ๐.๐๕๐ กม.

หมู่ที่ ๗ ระยะทาง ๐.๒๐๐ กม.

หมู่ที่ ๗ ระยะทาง ๐.๒๗๐ กม.

หมู่ที่ ๘ ระยะทาง ๐.๔๕๐ กม.

หมู่ที่ ๘ ระยะทาง ๐.๔๙๐ กม.

หมู่ที่ ๘ ระยะทาง ๐.๕๐๕ กม.

หมู่ที่ ๘ ระยะทาง ๐.๓๗๐ กม.

หมู่ที่ ๘ ระยะทาง ๐.๔๐๐ กม.

หมู่ที่ ๕ ระยะทาง ๕.๐๗๘ กม.

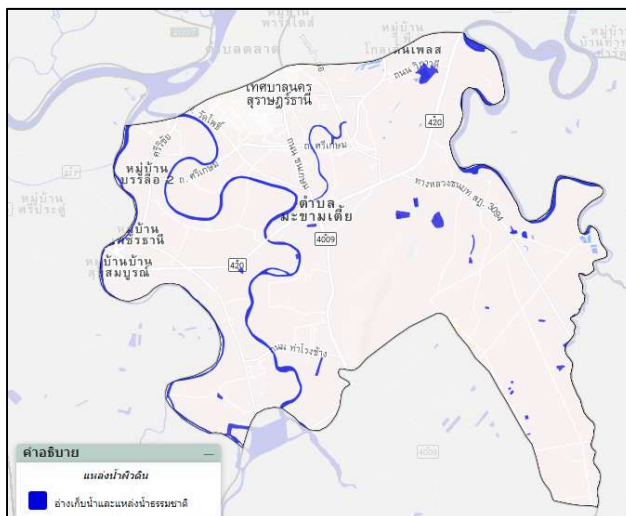
๒) สายโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒	หมู่ที่ ๕ ระยะทาง ๑.๖๔๒ กม.
๓) สายซอยเพชรนครินทร์	หมู่ที่ ๖ ระยะทาง ๑.๓๐๐ กม.
๔) สายเขาท่าเพชร	หมู่ที่ ๖ ระยะทาง ๒.๐๐๐ กม.
๕) สายซอยตาอ่วม	หมู่ที่ ๖ ระยะทาง ๐.๑๗๕ กม.
๖) สายถนนแยกช่อง ๙ อสมท.เขาท่าเพชร	หมู่ที่ ๖ ระยะทาง ๐.๒๕๐ กม.
๗) สายบ้านบนควน	หมู่ที่ ๗ ระยะทาง ๑.๔๕๘ กม.
๘) สายบางทะเล	หมู่ที่ ๗ ระยะทาง ๑.๑๘๒ กม.
๙) สายท่าสน	หมู่ที่ ๗ ระยะทาง ๑.๐๗๐ กม.
๑๐) สายอนามัย ๑	หมู่ที่ ๗ ระยะทาง ๐.๑๐๐ กม.
๑๑) สายโยธาธิการ ๑	หมู่ที่ ๘ ระยะทาง ๑.๑๕๐ กม.
๑๒) สายโยธาธิการ ๒	หมู่ที่ ๘ ระยะทาง ๐.๑๒๐ กม.
๑๓) สายโยธาธิการ ๓	หมู่ที่ ๘ ระยะทาง ๑.๖๒๐ กม.
๑๔) สายอนามัย ๒	หมู่ที่ ๘ ระยะทาง ๓.๐๐๐ กม.
๑๕) สายเชื่อมบางทรายทอง	หมู่ที่ ๘ ระยะทาง ๑.๓๒๐ กม.
๓. ถนนหินคลุกมี ๑๑ สายดังนี้	
๑) สายซอยบ้านนายชัย	หมู่ที่ ๕ ระยะทาง ๐.๔๗๙ กม.
๒) สายซอยข้างโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒	หมู่ที่ ๕ ระยะทาง ๐.๓๘๒ กม.
๓) สายบ่อบาดาล	หมู่ที่ ๖ ระยะทาง ๐.๕๐๐ กม.
๔) สายซอยข้างส. นกสงฆ์นิคมธรรมवास (ยายบัว) หมู่ที่ ๗ ระยะทาง ๐.๒๒๐ กม.	
๕) สายซอยบ้านนายสมปอง	หมู่ที่ ๗ ระยะทาง ๐.๘๑๔ กม.
๖) สายซอยหนองเช่า	หมู่ที่ ๗ ระยะทาง ๐.๗๗๔ กม.
๗) สายบ้านทุ่งล่าง	หมู่ที่ ๗ ระยะทาง ๑.๖๐๐ กม.
๘) สายซอยบ้านยายแฉ	หมู่ที่ ๗ ระยะทาง ๐.๓๒๕ กม.
๙) สายซอยบ้านนางสังวาลย์	หมู่ที่ ๘ ระยะทาง ๑.๕๐๐ กม.
๑๐) สายซอยร่วมใจ	หมู่ที่ ๘ ระยะทาง ๑.๐๐๐ กม.
๑๑) สายซอยโรงเลี้ยงเป็ด	หมู่ที่ ๘ ระยะทาง ๑.๕๐๐ กม.

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

ตำบลมะขามเตี้ยเป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ได้แก่ ลำคลอง ๔ แห่งคือ คลองท่าสน, คลองบางทะเล, คลองบางด้วน, คลองบางปริง รวมพื้นที่ ๑,๒๕๔.๗๑ ไร่ (ภาพที่ ๙)

แผนที่แสดงแหล่งน้ำ ตำบลมะขามเตี้ย

ภาพที่ ๙ แหล่งน้ำธรรมชาติตำบลมะขามเตี้ย

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th , พ.ศ. ๒๕๖๘)

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

- ไม่มี -

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ที่	ชื่ออ่าง/ประตูลำน้ำ	ตำบล	ความจุที่ระดับน้ำสูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุที่ระดับน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
-	-	-	-	-	-

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลมะขามเตี้ย, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

- ฝ่าย จำนวน ๑ แห่ง

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

ที่	ตำบล	โครงการ						รวมปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	รวมพื้นที่ได้รับประโยชน์ (ไร่)
		อ่างเก็บน้ำ	ท่อระบายน้ำ	ฝาย	ระบบส่งน้ำ	สถานีสูบน้ำ	รวม		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

๓) แหล่งน้ำอื่น ๆ

- สระน้ำ จำนวน ๒ แห่ง

- บ่อน้ำตื้น จำนวน ๕๘ แห่ง

- บ่อบาดาล จำนวน ๒๒ แห่ง

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ที่	ตำบล	ปี ๒๕๔๘ - ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๘		รวม	
		ราย	บ่อ	ราย	บ่อ	ราย	บ่อ
-	-	-	-	-	-	-	-

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลมะขามเตี้ย, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล

ที่	ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค - บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
-	-	-	-	-

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลมะขามเตี้ย, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

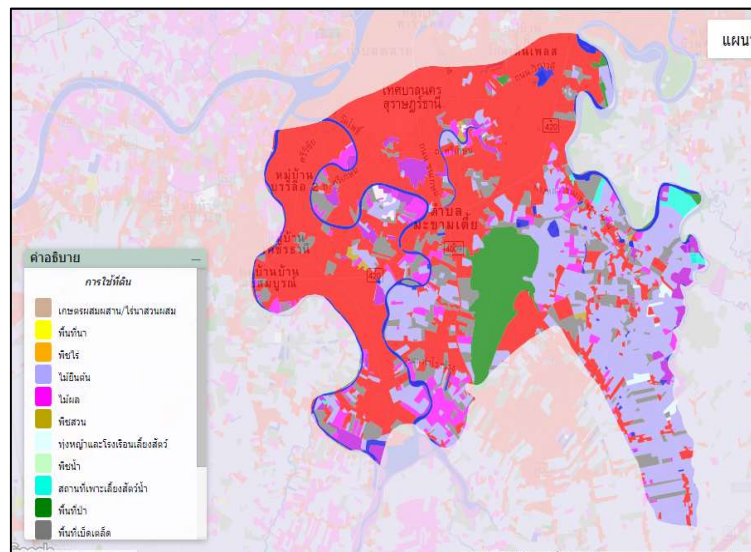
ตำบลมะขามเตี้ย มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๑๕,๘๔๗.๗๐ ไร่ ร้อยละ ๔๖.๘๗ รองลงมาคือไม้ยืนต้น จำนวน ๗,๙๔๙.๖๑ ไร่ ร้อยละ ๒๓.๕๑ และพื้นที่เบ็ดเตล็ดจำนวน ๓,๕๘๑.๙๙ ไร่ ร้อยละ ๑๐.๕๙

ตารางที่ ๑๐ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลมะขามเตี้ย

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๑,๘๘๔.๘๔	๕.๕๗
ไม้ยืนต้น	๗,๙๔๙.๖๑	๒๓.๕๑
ไม้ผล	๑,๗๓๔.๐๒	๕.๑๓
พืชสวน	๘๙.๘๕	๐.๒๗
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒๕๑.๙๔	๐.๗๕
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๑๓๖.๗๐	๐.๔
พื้นที่ลุ่ม	๑,๐๕๔.๑๗	๓.๑๒
พื้นที่น้ำ	๑,๒๘๒.๓๘	๓.๗๙
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๕,๘๔๗.๗๐	๔๖.๘๗
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๓,๕๘๑.๙๙	๑๐.๕๙

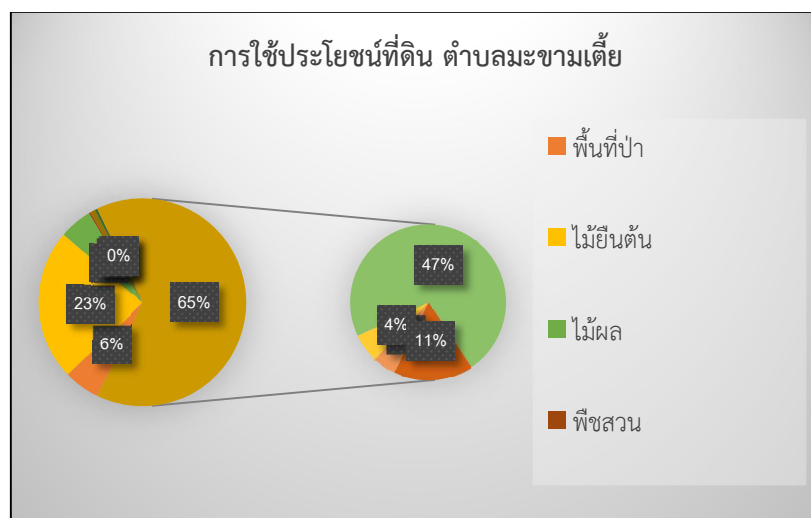
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลมะขามเตี้ย

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลมะขามเตี้ย
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

กราฟวงกลมแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลมะขามเตี้ย

ภาพที่ ๕ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลมะขามเตี้ย
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ตำบลมะขามเตี้ย พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน มีพื้นที่ปลูกมาก จำนวน ๓,๑๖๓.๓๕ ไร่ รองลงมา คือ ยางพารา มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๑,๐๙๖.๕๐ ไร่ และไม้ผล มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๑๑๘.๖๗ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลมะขามเตี้ย

หมู่ที่	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) ตำบลมะขามเตี้ย					รวมทั้งหมด
		ข้าว	ผัก	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	ไม้ผล	
๕	๒,๗๘๗.๐๐	๐	๑.๘๔	๑๐๒.๐๐	๒๓๖.๒๐	๙๕.๗๘	๔๓๕.๘๒
๖	๓,๙๒๖.๒๕	๐	๑.๕๐	๗๕.๐๐	๒๒.๐๐	๒๖.๔๗	๑๒๔.๙๗
๗	๔,๐๖๒.๕๐	๐	๔.๐๐	๔๒๐.๐๐	๑,๕๐๕.๑๕	๔๐.๔๒	๑,๙๘๒.๐๐
๘	๒,๔๔๒.๐๐	๐	๕.๒๕	๔๙๙.๕๐	๑,๔๐๐.๐๐	๖.๐	๑,๙๑๐.๗๕
รวม	๑๓, ๒๑๘.๐๐	๐	๑๒.๕๙	๑,๐๙๖.๕๐	๓,๑๖๓.๓๕	๑๑๘.๖๗	๔,๕๕๓.๕๔

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และปศุสัตว์ ปี ๒๕๖๘ ของตำบลมะขามเตี้ย

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ (ราย)	ชนิดสัตว์	จำนวน (ตัว)
มะขามเตี้ย	๔๙๓	โคเนื้อ	๖๕๘
		กระบือ	๕
		สุกร	๘๘๓
		ไก่พื้นเมือง	๑๔,๙๕๕
		ไก่เนื้อ	๖
		ไก่ไข่	๒,๔๐๔
		ไก่ลูกผสม	๓๔๐
		เป็ดเทศ	๑,๔๑๑
		เป็ดเนื้อ	๑๕๑
		เป็ดไข่	๖,๑๖๑
		แพะ	๑๗๖
		นกกระทา	๑๑๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกร รวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำ สวยงาม	สัตว์น้ำอื่น ๆ
มะขามเตี้ย	-	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งหมด	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ว่า ไม่มี)

-ไม่มี-

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครั้วเรือนและประชากร

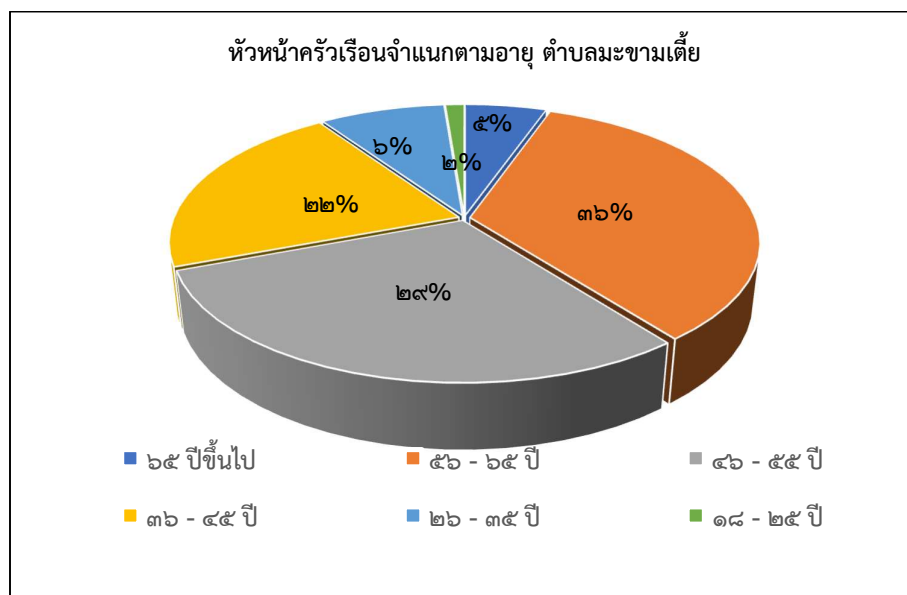
ตำบลมะขามเตี้ย มีครั้วเรือนเกษตรกร จำนวน ๖๑๙ ครั้วเรือน โดยมีหัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี จำนวน ๒๒๕ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๓๕ รองลงมาอายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี จำนวน ๑๗๘ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๗๖ และอายุระหว่าง ๓๖-๔๕ ปี จำนวน ๑๓๖ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๙๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๕ แสดงหัวหน้าครั้วเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลมะขามเตี้ย

ช่วงอายุ (ปี)	ครั้วเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๓๘	๖.๑๔
๕๖ - ๖๕ ปี	๒๒๕	๓๖.๓๕
๔๖ - ๕๕ ปี	๑๗๘	๒๘.๗๖
๓๖ - ๔๕ ปี	๑๓๖	๒๑.๙๗
๒๖ - ๓๕ ปี	๓๐	๔.๘๕
๑๘ - ๒๕ ปี	๑๒	๑.๙๓
รวม	๖๑๙	๑๐๐

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟวงกลมแสดงหัวหน้าครั้วเรือนจำแนกตามอายุ

ภาพที่ ๑๓ แสดงหัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลมะขามเตี้ย

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตำบลมะขามเตี้ย มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๕๓๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๒๗ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๘๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๗๓

ตารางที่ ๑๖ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลมะขามเตี้ย

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๕๓๔	๘๖.๒๗
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๘๕	๑๓.๗๓

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟวงกลมแสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร

ภาพที่ ๑๔ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลมะขามเตี้ย

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

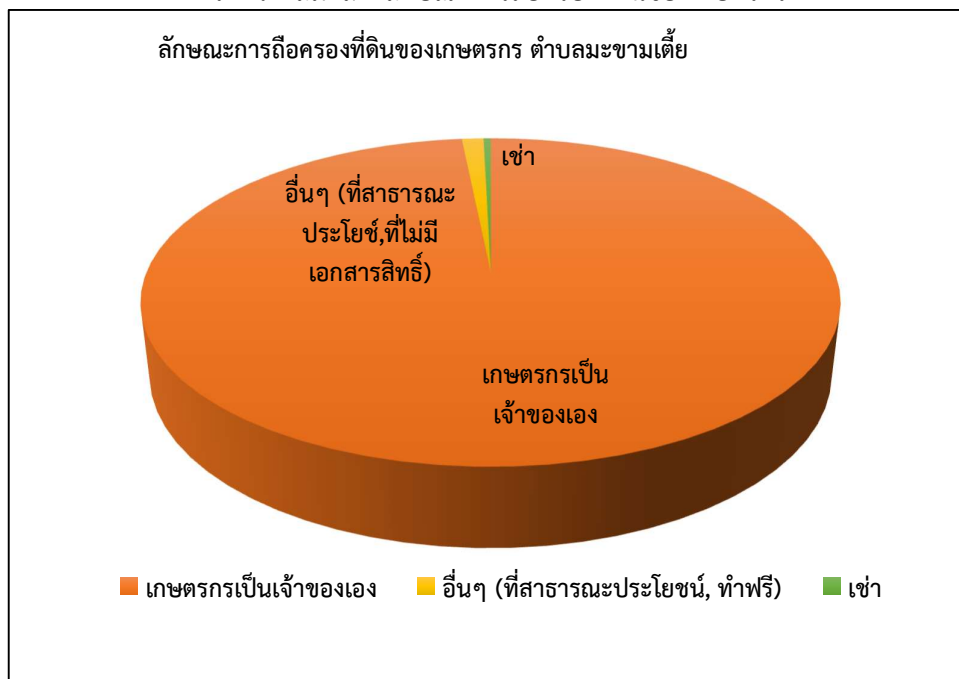
ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลมะขามเตี้ย ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๖๐๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๐๖ รองลงมาคืออื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ไม่มีเอกสารสิทธิ์) จำนวน ๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๙ และเช่า จำนวน ๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๕ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๗ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลมะขามเตี้ย

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๖๐๗	๙๘.๐๖
อื่น ๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ไม่มีเอกสารสิทธิ์)	๘	๑.๒๙
เช่า	๔	๐.๖๕

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟวงกลมแสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร

ภาพที่ ๑๕ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลมะขามเตี้ย

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรตำบลมะขามเตี้ย มีการถือครองที่ดินแบบมีเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด/น.ส.ทุกประเภท จำนวน ๖๑๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๑๙ และไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๑ และ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลมะขามเตี้ย

ประเภทเอกสารสิทธิ์	ครัวเรือน	ร้อยละ
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	๖๑๔	๙๙.๑๙
ส.ป.ก. ทุกประเภท	-	-
หนังสือรับรองของหน่วยงาน	-	-
ไม่มีเอกสารสิทธิ์	๕	๐.๘๑
รวม	๖๑๙	๑๐๐

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๖ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลมะขามเตี้ย
ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๐ กลุ่ม มีสมาชิก ๐ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๐ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๐ ราย วิสาหกิจชุมชน ๒๐ แห่ง สมาชิก ๒๐๖ ราย สหกรณ์จำนวน - แห่ง สมาชิก - ราย และกลุ่มเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๐ ราย

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
มะขามเตี้ย	๐	๐	๑	๑๐	๑	๑๐	๒๐	๒๐๖	๐	๐	๑	๑๐
รวม	๐	๐	๑	๑๐	๑	๑๐	๒๐	๒๐๖	๐	๐	๑	๑๐

ที่มา : ข้อมูลสรุปผลการดำเนินการกลุ่มองค์กรเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ปี ๒๕๖๘ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๑๗๕
เครื่องดื่ม	๒๘
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๑๑
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	๔๖

สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๒๑
รวม	๒๘๑

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
สมาร์ทฟาร์มเมอร์	๖	มะขามเตี้ย	๘
บ้านคนพิการ วิสาหกิจเพื่อสังคม	๔	มะขามเตี้ย	๘
สานสายใยใจไทยทุกภาค	๔	มะขามเตี้ย	๘
บ้านบางใหญ่	๖	มะขามเตี้ย	๑๒
สมุนไพรเมืองบ้านดอน	๑	มะขามเตี้ย	๗
สมุนไพรสวนสุขภาพ	๕	มะขามเตี้ย	๗
เกษตรอินทรีย์ตามศาสตร์พระราชา	๕	มะขามเตี้ย	๗
กลุ่มเลี้ยงผึ้งโพรงและพืชผักสมุนไพรตำบลมะขามเตี้ย	๗	มะขามเตี้ย	๑๑
นกแอ่นสุราษฎร์ธานี	๑	มะขามเตี้ย	๙
รังนกแอ่นตาปี	๓	มะขามเตี้ย	๗
กลุ่มพริกแกงบ้านท่าสน	๗	มะขามเตี้ย	๑๒
เจฟฟาร์มเห็ด	๔	มะขามเตี้ย	๗
เพื่อการเกษตรและการท่องเที่ยวบึงขุนทะเล	๓	มะขามเตี้ย	๑๑
กลุ่มเลี้ยงโคเพื่อพัฒนาสายพันธุ์ ต.มะขามเตี้ย	๗	มะขามเตี้ย	๒๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรท่าสนร่วมใจ	๗	มะขามเตี้ย	๑๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
- ไม่มี -	-	-	-

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลมะขามเตี้ย มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๐ ศูนย์ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย (เครือข่าย) ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๐ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน - ศูนย์

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี ด้านการ พัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏูป	
มะขามเตี้ย	-	๑	-	-	๑	๐	-	-	๐
รวม	-	๑	-	-	๑	๐	-	-	๐

ที่มา : บัญชีศูนย์เครือข่ายของ ศพก.อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี, ๒๕๖๘.

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๔ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวน ๔ ราย หมอดินอาสา ๓ ราย และอาสาปศุสัตว์ ๑ ราย ครัวเรือนอาสา ๐ ราย อาสาสมัครฝนหลวง ๐ ราย ประมงอาสา ๐ ราย อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรส่วนใหญ่ทำหน้าที่อาสามากกว่า ๒ หน้าที่

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลมะขามเตี้ย สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏูปที่ดิน
มะขามเตี้ย	๐	๐	๐	๑	๓	๔	-	-	-
รวม	๐	๐	๐	๑	๓	๔	-	-	-

ที่มา : ฐานข้อมูลอาสาสมัครหมู่บ้าน สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) ปราชญ์ชาวบ้าน

ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีปราชญ์ชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของปราชญ์แต่ละคน มีปราชญ์ชาวบ้านจำนวน ๑ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
มะขามเตี้ย	๑	นายนิวิทย์ สุวรรณรัตน์	๑๖๔/๑ ม.๗ ต.มะขามเตี้ย อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี	เกษตรทฤษฎีใหม่ การเลี้ยงผึ้ง
รวม	๑			

ที่มา : ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน, สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงผึ้งโพรงตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัด สุราษฎร์ธานี	การเลี้ยงผึ้งโพรงคุณภาพ และปลูกพืชผักสมุนไพร	๗	มะขามเตี้ย

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

- ไม่มี -

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน พื้นที่ (ไร่)
-	-	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้าปาล์มน้ำมัน

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

[] น้ำฝน [] ชลประทาน [] บ่อน้ำบาดาล [/] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ) แม่น้ำตาปี

๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑) เขตความเหมาะสม

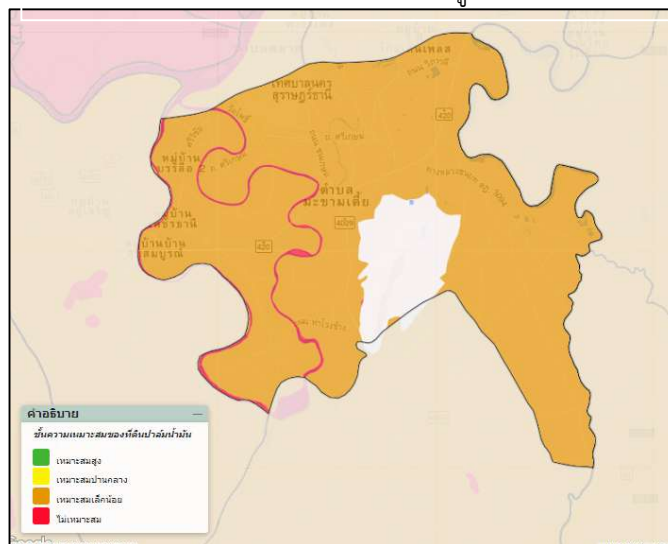
ตำบลมะขามเตี้ย มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ทั้งหมด จำนวน ๓๐,๘๓๑.๙๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๓๐,๐๖๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๕ และพื้นที่ ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๗๗๑.๔๙ คิดเป็นร้อยละ ๒.๕

ตารางที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลมะขามเตี้ย

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
มะขามเตี้ย	๐	๐	๓๐,๘๓๑.๙๙	๗๗๑.๔๙	๓๐,๘๓๑.๙๙

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

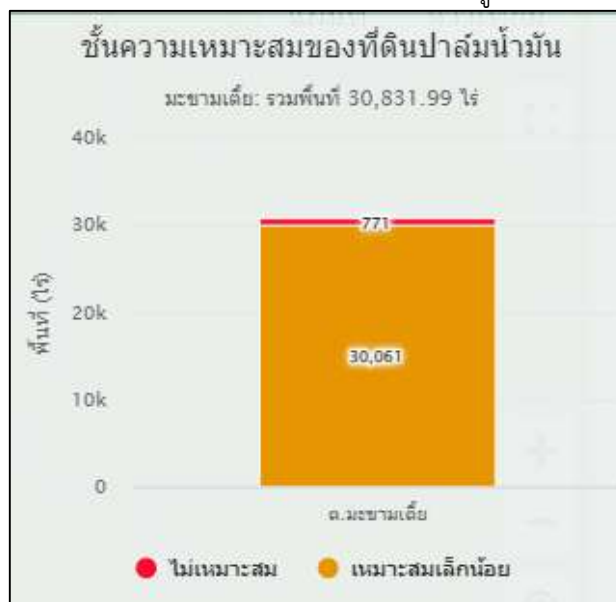
แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน

ภาพที่ ๖ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลมะขามเตี้ย

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

กราฟแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์ม

ภาพที่ ๖ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมัน ตำบลมะขามเตี้ย
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๒) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

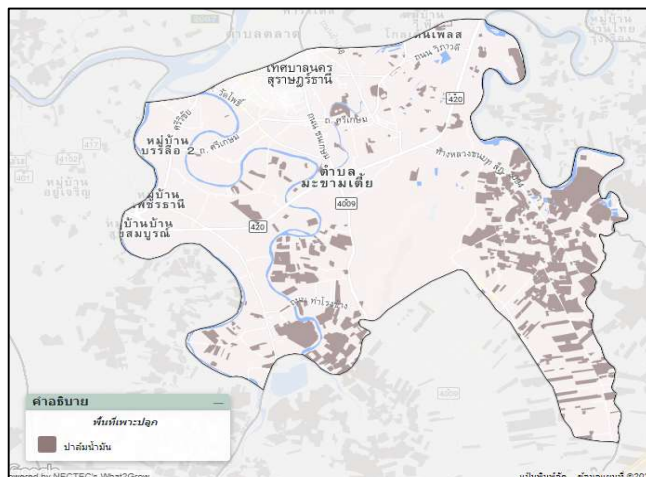
ตำบลมะขามเตี้ย มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๔,๔๕๓.๕๔ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๗ บ้านท่าสน จำนวน ๑,๕๐๕.๑๕ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๘ บ้านทรายทอง จำนวน ๑,๔๐๐ ไร่ และ หมู่ที่ ๕ บ้านท่าเพชร จำนวน ๒๓๖.๒๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลมะขามเตี้ย

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)
๕	บ้านท่าเพชร	๒๓๖.๒๐
๖	บ้านบางใหญ่	๒๒.๐๐
๗	บ้านท่าสน	๑,๕๐๕.๑๕
๘	บ้านทรายทอง	๑,๔๐๐.๐๐
	รวม	๔,๔๕๓.๕๔

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

ภาพที่ ๗ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลมะขามเตี้ย
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๓) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม

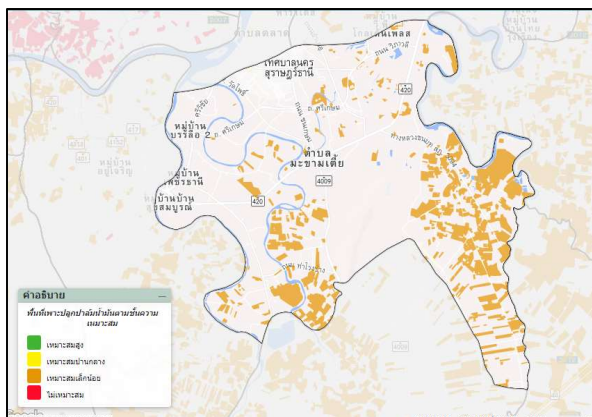
ตำบลมะขามเตี้ย มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ทั้งหมด จำนวน ๔,๘๔๕.๗๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๔,๘๔๕.๗๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลมะขามเตี้ย

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
มะขามเตี้ย	๐	๐	๔,๘๔๕.๗๖	๐	๔,๘๔๕.๗๖

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลมะขามเตี้ย

ภาพที่ ๘ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลมะขามเตี้ย
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

แผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลมะขามเตี้ย

ภาพที่ ๘ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลมะขามเตี้ย
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

- (๑) การใช้พันธุ์ดี : เกษตรกรใช้พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ได้รับการส่งเสริมและปรับปรุงพันธุ์โดยกรมวิชาการเกษตร เช่น พันธุ์สุราษฎร์ ๑ - ๘ และพันธุ์ปาล์มน้ำมันจากบริษัทผู้ผลิตและปรับปรุงพันธุ์เอกชน
- (๒) การเตรียมดิน : มีการไถ และปรับปรุงดินก่อนปลูก
- (๓) การปลูก : ใช้ระยะปลูก ๘ x ๘ เมตร และ ระยะ ๙ x ๙ เมตร ขึ้นอยู่กับพันธุ์ที่ใช้ปลูก
- (๔) ระบบการให้น้ำ : มีการให้น้ำระบบน้ำหยด และระบบสปริงเกอร์ โดยการสูบน้ำมาพักไว้ในบ่อหรือถังพักน้ำก่อนที่จะส่งเข้าในระบบท่อของแปลงปลูก
- (๕) การดูแลรักษา : มีการดูแลป้องกันกำจัดโรคพืช ศัตรูพืช การส่งตัวอย่างดินเพื่อตรวจวิเคราะห์ธาตุอาหารพืชก่อนใส่ปุ๋ย และใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- (๖) การใส่ปุ๋ย : ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และตามระยะอายุของปาล์มน้ำมัน ทุก ๓ - ๔ เดือน
- (๗) การเก็บเกี่ยว : เก็บเกี่ยวผลผลิตผลสุกทุก ๑๕ - ๒๐ วัน
- (๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว : หลังตัดปาล์มน้ำมันเสร็จเกษตรกรจะนำส่งขายที่ลานเทพาล์มน้ำมันโดยเร็ว
- (๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู : มีการใช้เชื้อราเมตาไรเซียมในการป้องกันกำจัดด้วงและแมลง ในการปลูกครั้งแรกใช้ตาข่ายคลุมต้นเพื่อป้องกันหนู

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูกปาล์มน้ำมันของเกษตรกร อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีดังนี้สามารถวางแผนปลูกได้ ๒ แบบ คือ แบบ สี่เหลี่ยมจัตุรัส กับ แบบสามเหลี่ยมด้านเท่า โดยมีระยะปลูก เพื่อให้ได้ผลผลิตเหมาะสมที่สุดขึ้นอยู่กับชนิดของมะพร้าว ดังนี้

ภาพที่ ๙ แสดงปฏิทินการผลิตปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๘ ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ปาล์มน้ำมัน				▽	△							

สัญลักษณ์ ↔ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกลงสุด
 ↔ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

ตารางที่ ๓๒ แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๘ ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ต้นทุน/ไร่		รายรับ/ไร่	
รายการ	เงิน	รายการ	เงิน
๑. ค่าต้นพันธุ์	๑,๙๘๐	ผลผลิต ๓,๐๐๐ กก./ไร่	๑๒,๐๙๐
๒. ค่าปุ๋ย	๑,๑๑๐	ราคาในท้องถิ่น ๕.๑๐ บาท/กก	
๓. ค่าแรงงาน		มูลค่า ๑๗,๘๕๐ บาท/ไร่	
- ค่าปลูก	๓๓๐		
- ตัดทางใบ	๒๒๐		
- ตัดทะลาย	๑,๓๐๐		
- ค่าตัดหญ้า	๕๑๐		
- ค่าใส่ปุ๋ย	๒๐๐		
๔. ค่าสารเคมี	-		
๕. ค่าน้ำมัน	๑๑๐		
รวม	๕,๗๖๐	รวม ๑๗,๘๕๐	
หมายเหตุ = รายได้ - ต้นทุน = กำไร			

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ผลผลิตเฉลี่ย ๓,๐๐๐ กก./ไร่

ราคาปัจจุบันกก.ละ ๕.๑๐ บาท

เป็นเงิน ๑๗,๘๕๐ บาท

หักต้นทุน ๕,๗๖๐ บาท

กำไร ๑๒,๐๙๐ บาท

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี , พ.ศ. ๒๕๖๘

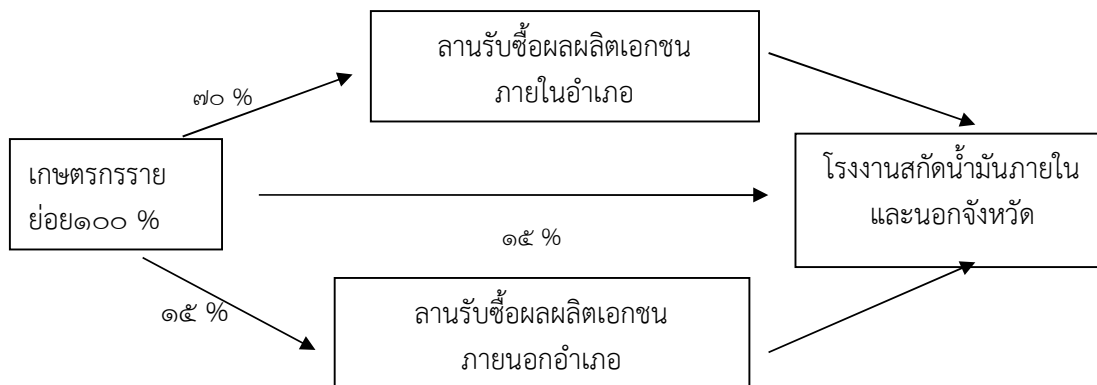
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาด

วิธีการตลาดปาล์มน้ำมันมีความซับซ้อนน้อย หลังจากเก็บเกี่ยวผลปาล์มสดแล้ว เกษตรกรต้องนำส่งโรงงานสกัดเพื่อแปรรูปเป็นน้ำมัน โดยมีทางเลือกเพียง ๒ ช่องทางเท่านั้นในการขายผลผลิต คือ

๑) การขายผ่านลานเท ซึ่งเป็นช่องทางหลัก คิดเป็นร้อยละ ๗๓ ของปริมาณผลผลิตที่ขายทั้งหมด ปัจจัยที่ทำให้เกษตรกรนิยมขายให้ลานเทคือความสะดวกในการขนส่ง โดยเฉพาะเกษตรกรรายเล็กที่ไม่มีรถของตนเอง

๒) ขายตรงให้โรงงานสกัด ซึ่งมีปริมาณปาล์มสดร้อยละ ๒๗ ที่ขายผ่านช่องทางนี้ ปัจจัยที่ทำให้เกษตรกรต้องการขายตรง เนื่องจากโรงสกัดมักรับซื้อในราคาที่สูงกว่าลานเท ประมาณ ๕ – ๑๐ สตางค์ต่อกิโลกรัม และปัญหาความไม่มั่นใจในความเที่ยงตรงของตาชั่งลานเทที่เกษตรกรไม่สามารถตรวจสอบเองได้ ทำให้เกษตรกรรายใหญ่นิยมขายตรงให้โรงสกัดปาล์มน้ำมัน

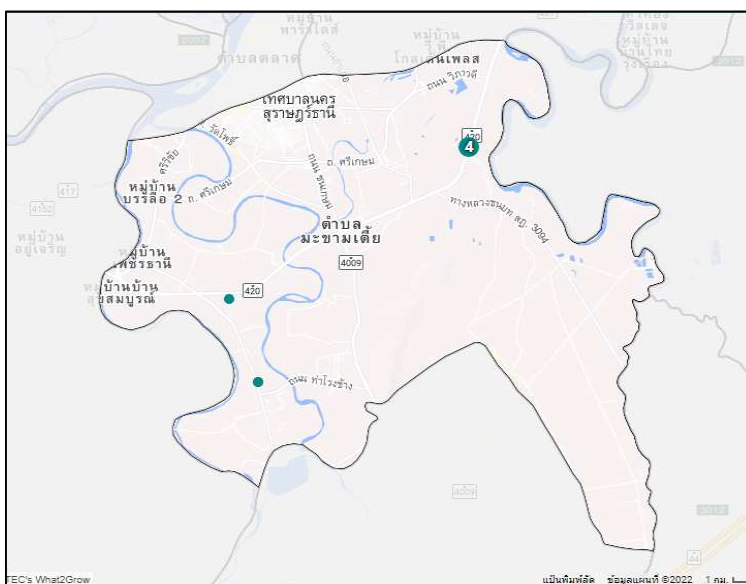
ภาพที่ ๑๐ แสดงวิธีการตลาดปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี และกลุ่มผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลมะขามเตี้ย มีแหล่งรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมัน รวม ๒ แห่ง ได้แก่

๑. เจริญลานปาล์ม ตั้งอยู่ ม.๗ ตำบลมะขามเตี้ย อ.เมืองสุราษฎร์ธานี
๒. โกอิฐลานปาล์ม ตั้งอยู่ ม.๗ ตำบลมะขามเตี้ย อ.เมืองสุราษฎร์ธานี

แผนที่แสดงแหล่งรับซื้อปาล์มน้ำมัน ตำบลมะขามเตี้ย

ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งรับซื้อปาล์มน้ำมัน ตำบลมะขามเตี้ย

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๗ เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลมะขามเตี้ย มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑ ราย คือ

นาย นิวิทย์ สุวรรณรัตน์ บ้านเลขที่ ๑๖๔/๑ หมู่ที่ ๗ ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีองค์ความรู้ทักษะความชำนาญ เทคโนโลยีการผลิต ความโดดเด่นในด้านการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิตให้ได้คุณภาพและมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีกระบวนการบริหารจัดการที่ดี

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าปาล์มน้ำมัน ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	- เป็นพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันขนาดเล็ก-กลาง กระจายตัว - ระบบน้ำพึ่งพาน้ำฝนเป็นหลัก - การจัดการสวนยังเป็นแบบดั้งเดิม	- ผลปาล์มสดส่งผ่านลานเทหรือพ่อค้าคนกลาง - โรงงานสกัดอยู่ในอำเภอใกล้เคียง	- จำหน่ายน้ำมันปาล์มดิบเข้าสู่อุตสาหกรรมอาหารและพลังงาน - เกษตรกรไม่เข้าถึงตลาดปลายทางโดยตรง
	ปัญหา Pain point	- ผลผลิตต่อไร่ไม่สม่ำเสมอ - ดินเสื่อมคุณภาพ น้ำไม่เพียงพอในฤดูแล้ง - การเข้าถึงข้อมูลสภาพอากาศล่าช้า	- ระยะทางขนส่งทำให้คุณภาพผลปาล์มลดลง - ต้นทุนโลจิสติกส์สูง	- ราคาผันผวนขึ้นกับตลาดโลก - ขาดอำนาจต่อรอง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	- ระบบ Smart Farming (เซนเซอร์วัดความชื้นดิน / น้ำฝน) - แอปพยากรณ์อากาศและแจ้งเตือนภัยแล้ง - GIS Mapping แสดงพื้นที่ปลูกและศักยภาพผลผลิต	- ระบบ Logistics Management System (LMS) - GPS Tracking รถขนส่ง - แอปจัดตารางรับซื้อผลปาล์มล่วงหน้า	- แพลตฟอร์ม Market Intelligence แสดงราคาตลาดแบบ Real-time - Blockchain เพื่อความโปร่งใสด้านแหล่งที่มา (Traceability)

มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	- เกษตรกรรายย่อย อายุเฉลี่ยค่อนข้างสูง - การใช้เทคโนโลยียังจำกัด	- ขาดความรู้ด้านเทคโนโลยีและการจัดการสวนสมัยใหม่ - แรงงานขาดแคลน	- แอปให้คำปรึกษาเกษตร (Digital Extension) - e-Learning ด้านการจัดการสวนปาล์ม - ระบบแจ้งเตือนงานในสวนผ่านมือถือ
	ปัญหา Pain point	- พ่อค้าคนกลางและแรงงานขนส่งเป็นหลัก	- การทำงานไม่เป็นระบบ - ขาดทักษะด้านดิจิทัล	- ระบบจัดการแรงงาน (Workforce Management) - แอปบันทึกปริมาณและคุณภาพผลผลิต
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	- ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเป็นผู้กำหนดมาตรฐาน	- การสื่อสารข้อมูลย้อนกลับถึงเกษตรกรไม่ครบถ้วน	- ระบบ Feedback Loop ระหว่างโรงงาน-เกษตรกร - Dashboard วิเคราะห์คุณภาพผลผลิต
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	- ผลปาล์มสดคุณภาพแตกต่างกันตามฤดูกาล	- คุณภาพลดลงระหว่างขนส่ง	- สินค้าแปรรูปมีมาตรฐานอุตสาหกรรม
	ปัญหา Pain point	- คุณภาพผลปาล์มไม่สม่ำเสมอ - การเก็บเกี่ยวไม่ตรงช่วงเวลาที่เหมาะสม	- สูญเสียคุณภาพและน้ำหนักสินค้า	- ความต้องการสินค้ามาตรฐานสูงขึ้นเรื่อย ๆ

	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	- แอปคำนวณอายุทะเลายและช่วงเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม - Image Recognition ประเมินคุณภาพผลปาล์ม	- ติดตามอุณหภูมิและเวลาในการขนส่ง - ระบบ QC ดิจิทัลก่อนเข้าโรงงาน	- ระบบ Traceability ตั้งแต่สวนถึงโรงงาน - Data Analytics พยากรณ์ความต้องการตลาด
--	--	---	--	--

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานในสวนปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ ๓๖ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (Integrated Pest Management: IPM) ในสวนปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานพัฒนาภาคการเกษตรและความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาจังหวัดด้าน การยกระดับภาคเกษตรสู่เกษตรปลอดภัย เกษตรอัจฉริยะ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๔. หลักการและเหตุผล	ตำบลมะขามเตี้ยเป็นพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่สำคัญของอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาการระบาดของศัตรูพืช เช่น หนอนปลอก หนูน และแมลงศัตรูปาล์ม ซึ่งส่งผลกระทบต่อปริมาณและคุณภาพผลผลิต เกษตรกรจำนวนมากยังพึ่งพาการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพของเกษตรกร และความยั่งยืนของระบบนิเวศในสวนปาล์มน้ำมัน ดังนั้น การส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) ซึ่งผสมผสานการใช้วิธีชีวภาพ วิธีเขตกรรม และการใช้สารเคมีอย่างเหมาะสม จะช่วยลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รักษาสิ่งแวดล้อม และยกระดับการผลิตปาล์มน้ำมันให้มีความยั่งยืนในระยะยาว
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อส่งเสริมความรู้และทักษะด้านการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานแก่เกษตรกรสวนปาล์มน้ำมัน เพื่อลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรในสวนปาล์มน้ำมัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความยั่งยืนของการผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย พื้นที่สวนปาล์มน้ำมันที่นำระบบ IPM ไปใช้ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ไร่ ปริมาณการใช้สารเคมีลดลงไม่น้อยกว่า ๒๐% เกษตรกรอย่างน้อย ๘๐% มีความรู้และสามารถนำ IPM ไปใช้ได้จริง
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่สวนปาล์มน้ำมันในตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
๘. กิจกรรมหลัก	สำรวจข้อมูลศัตรูพืชและสภาพการผลิตสวนปาล์มน้ำมันในพื้นที่ จัดอบรมและถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM)

	ส่งเสริมการใช้ศัตรูธรรมชาติและชีวภัณฑ์ จัดทำแปลงสาธิตการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน ติดตาม ประเมินผล และให้คำปรึกษาเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, องค์การบริหารส่วนตำบลมะขามเตี้ย, กลุ่มเกษตรกรสวนปาล์มน้ำมัน, หน่วยงานด้านวิชาการ เกษตร
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๓ ปีงบประมาณ (ตุลาคม ๖๕ – กันยายน ๖๗)
๑๑. งบประมาณ	๓๐๐,๐๐๐ บาท งบประมาณจังหวัด / งบพัฒนาการเกษตร / งบสนับสนุนจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑๒. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรได้รับการอบรมด้านการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน แปลงสาธิตการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานในสวนปาล์มน้ำมัน คู่มือหรือแนวทางการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานในพื้นที่
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรสามารถจัดการศัตรูพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดการพึ่งพา สารเคมี ต้นทุนการผลิตลดลง คุณภาพผลผลิตปาล์มน้ำมันดีขึ้น ระบบการผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่มีความยั่งยืน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาจังหวัด

หมายเหตุ : ถ้ามีมากกว่า ๑ โครงการ สามารถเพิ่มตารางได้

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานปาล์มน้ำมันด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มมูลค่าและรายได้เกษตรกรตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	เพื่อพัฒนาระบบห่วงโซ่อุปทานปาล์มน้ำมันให้มีประสิทธิภาพตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ	จัดอบรมเกษตรกรด้าน Smart Farm และการใช้แอปพลิเคชันเกษตร จัดตั้งศูนย์รวบรวมและคัดแยกมะพร้าวต้นแบบ พัฒนาระบบฐานข้อมูลแปลงเกษตรและระบบ Traceability (QR Code) สนับสนุนอุปกรณ์ IoT สำหรับตรวจวัดสภาพแวดล้อมในสวน เชื่อมโยงตลาดออนไลน์ และระบบโลจิสติกส์ ติดตามและประเมินผลโครงการ	เกษตรกรได้รับการอบรมและพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีการเกษตร/มีเครือข่ายตลาดปาล์มน้ำมันออนไลน์ในพื้นที่	มีระบบฐานข้อมูลเกษตรกรและระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้า	เกิดศูนย์คัดแยกและรวบรวมปาล์มน้ำมันต้นแบบ ๑ แห่ง	๓๐๐,๐๐๐ บาท	ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๒

บรรณานุกรม

- สำนักงานประมงอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี. (๒๕๖๘.)
 สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี. (๒๕๖๘.)
 สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี. (๒๕๖๘.) ระบบฐานข้อมูลเกษตรกร ประจำปี ๒๕๖๘.
 สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี. (๒๕๖๘.) รายงานภาวะการณ์ผลผลิตพืช ประจำปี ๒๕๖๘.
 สำนักงานทะเบียนและบัตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี. (๒๕๖๘.)
 แผนพัฒนาการเกษตรประจำปีตำบลมะขามเตี้ย ประจำปี ๒๕๖๘-๒๕๗๐
 แผนพัฒนาอำเภอ ๕ ปี. (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน พ.ศ.๒๕๖๘. อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี.
 จังหวัดสุราษฎร์ธานี.
 แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกพืช : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘.